

DE INSHORE

DUIKER

Het stappen gaat moeizaam. De last op mijn schouders weegt loodzwaar. Voor ieder teug lucht moet ik inspanning leveren. Wat mijn ogen te zien krijgen, zou bij een normaal mens een aanval van claustrofobie veroorzaken. Langzaam strompel ik naar de rand van de afgrond. Vergis je niet, hier heb ik meer dan 10 maanden iedere zaterdag op de schoolbanken voor gezeten. Eindelijk bereik ik de rand, nu nog een stap en ...

Uit pure nieuwsgierigheid naar het verschil in duiken tussen een sport- en een beroepsduiker heb ik me een aantal jaren geleden ingeschreven voor de opleiding tot 'Operator voor Onderwaterwerken' aan het Antwerpse ACEBE. Actueel duurt deze cursus 1 jaar en bevat ze enkel theoretische en praktische vakken die rechtstreeks in verband staan met het beroep van Inshore duiker. Toen ik er echter, samen met een 15-tal anderen, mee startte, was het nog gespreid over 2 jaren omdat er naast de typische duikvakken ook nog een opleiding tot zelfstandige in verweven was. Dit maakte dat het beëindigen van deze cursus veel volharding en standvastigheid vereiste. Dat veel mensen dit onderschatten bleek uit het eindresultaat: er waren er slechts 5 die het liedje uitzongen. Door wat ik uit gesprekken met beroepsduikers kan halen te vergelijken met mijn ervaringen tijdens de praktische vakken, kan ik besluiten dat de cursus een goed beeld geeft over het leven van een inshore duiker. Maar voor ik dit schets, is het misschien goed dat ik eerst het onderscheid tussen beroepsduikers verduidelijk.

DRIE GROTE FAMILIES

In de (niet militaire) commerciële duikerij bestaan er drie grote families: de inshore, de offshore en de saturatieduikers. De inshore duiker blijft binnen de 12 miles zone en gaat niet dieper dan 50 m. In de praktijk werkt hij meestal op een diepte tussen de 3 en de 12 meter. De twee laatste zijn voornamelijk actief in volle zee. De offshore duiker krijgt zijn lucht via een luchtslang, Surface Supplied Air (SSA), en keert na zijn onderwaterwerk (of na de vooraf bepaalde bodemtijd) terug naar het oppervlak. Een saturatieduiker daarentegen werkt vanaf een duikklok en blijft zolang er werkzaamheden zijn onder

druk. Dit om de lange decompressie-trappen die met de grote werkdieptes samengaan, te vermijden.

INSHORE DUIKER

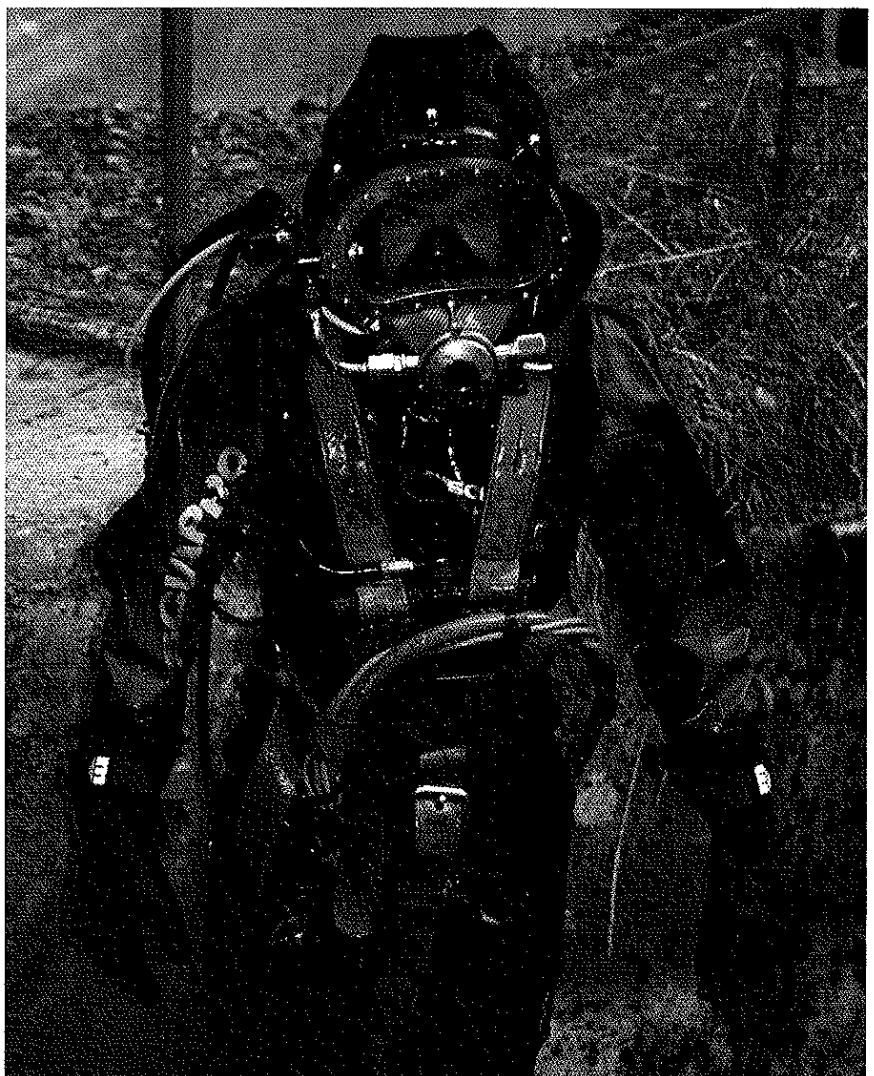
Waar vind je een inshore duiker? Alhoewel hij bijna overal te zien is, valt hij toch moeilijk te ontdekken. Je vindt hem langs kanalen, bij sluizen, in bouwputten van grote appartementsgebouwen, nabij scheepswerven, bij stuwdammen, in waterzuiveringsinstallaties, enz. Ondanks de vele plaatsen waar hij komt, is er toch een geoefend oog nodig om hem te ontdekken. Meestal zit de

duiker zelf onder water of in een camionnetje. Zijn helper of tender verraadt echter zijn positie. Als je iemand, in de omgeving van een eigenaardig geparkeerd voertuig, nauwlettend naar het wateroppervlak (of een oppervlak van om het even welk fluïdum) ziet staren en er liggen slangen over de grond, dan kun je er op wedden dat er een inshore duiker aan het werk is.

INSPECTEREN

Zijn werk bestaat uit het inspecteren van allerlei voorwerpen, zoals scheepsrompen, dijken, sluisdeuren, ... onder water en visueel of met behulp van een videocamera. Ook kan hij eenvoudige herstellingen uitvoeren of de nodige lasnaden leggen. Soms dient hij bepaalde voorwerpen te reinigen, te zoeken of met beton vol te gieten. Ook voor het meer destructieve werk is hij wel te vinden; het doorbranden van damplanken vindt hij wel leuk en van deskundig vernietigen met springladingen heeft hij

Lees verder op pagina 35.

De auteur klaar voor de duik.

Lees verder op pagina 35.

ook wel kaas gegeten. In feite is het een manusje van alles, maar dan onder water.

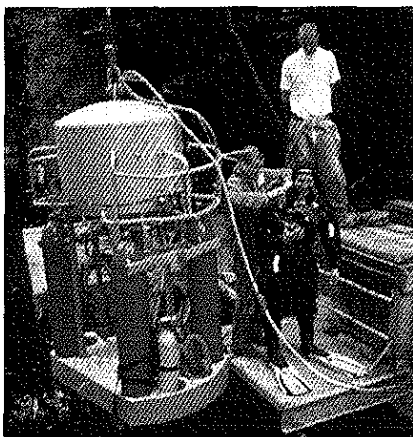
GEBREK AAN EEN STRIKTE REGELMENTERING

Door de eenvoud van werkjes, het allegaartje van opdrachtgevers, de sterke concurrentie en het gebrek aan een strikte regelgeving, is er geen standaardmaterieel in gebruik. Iedere duiker werkt met het materieel dat hij op een of andere manier aangeschaft heeft. Dit kan gaan van eenvoudige duikkappen met octopus ontspanners tot de uit de offshore komende, dure Kirby helmen. Ook de kostuums zijn van allerlei fabrikaat; droogpakken uit neopreen, rubber, trilaminaat, ... Zelfgegoten loodblokken, bevestigd aan zelfgemaakte riemen of volledige harnessen met geïntegreerd lood. Deze verscheidenheid, waar ook mee geoefend wordt, zorgt er wel voor dat je kennis van duikmaterieel er enorm op vooruitgaat. Uiteindelijk ken je al het materieel zo goed, ook omdat je instaat voor het onderhoud, dat je voor ieder type werk het beste er weet uit te kiezen.

VEILIGHEID

Na verloop van tijd leerde ik het verschil tussen een beroeps- en een sportduiker kennen. Alhoewel het soms op zijn Belgisch is, blijft veiligheid een hoofdbekommernis. Steeds wordt het materieel goed onderhouden en nagekeken. Vooraleer te gaan duiken, wordt altijd alles gecontroleerd, boven en onder water. Ook wordt er niet in het water gestapt voordat de volledige duik gebriefd is.

Maar de grootste veiligheid is dat je alleen onder water bent en dat er altijd iemand boven klaar staat. Je luchtslang is letterlijk en figuurlijk je navelstreng. Via

Een duiker maakt zich klaar om met de duikbel af te dalen.

deze darm ben je verbonden met een onuitputtelijke voorraad aan lucht (als het echt je ongeluksdag is, heb je nog altijd je 'bail-out' luchtfles op je rug) en sta je in verbinding met je tender. Die persoon, meestal ook een duiker, volgt je bewegingen en zorgt er voor dat je luchtslang nergens vast komt te zitten. Tevens staat hij steeds paraat om je te allen tijde terug naar veiligere oorden te trekken. Hij waakt er ook over dat je de eventuele trappen correct uitvoert. Kort samengevat, hij is je beschermengel. Normaal gezien staat er ook nog een veiligheidsduiker klaar. Indien nodig kan hij op zeer korte tijd het water in, om zijn collega-duiker te helpen. Met deze opstelling moet het al echt veel verkeer gaan opdat het een zwarte dag zou zijn.

HAVENDOKKEN

Niet alleen de benadering van het duiken verschilt - voor een beroepsduiker is duiken slechts een manier om bij de plaats van zijn werk te geraken - maar ook de persoonlijke manier. Als sportduiker was ik gewoon om in slechte zichtbaarheid te duiken. Ik was daarvan overtuigd totdat ik tijdens een havenfeestiviteit in de dokken dook. Complete duisternis! En daar loop je dan, met je knieën tot in de modder laverend tussen allerlei rommel. Het is onvoorstelbaar wat mensen allemaal in de havendokken kieperen. Tijdens je wankelende zoektocht hoor je de instructeur doodleuk vragen om eens te gaan kijken (zeker niet letterlijk op te vatten) hoe de sluisdeur geconstrueerd is. Als we per uitzondering dan al eens doken in een 'goede' zichtbaarheid, dan was het om met een hydraulische hamer stukken rots weg te kappen. Weg zicht. Nu weet ik wat echt wat nul zicht betekent.

LUCHTVERBRUIK

Ook je luchtverbruik stijgt enorm. Dit ontdekte ik tijdens mijn eerste sportduik na 2 weken stage. In een klein half uurtje had ik mijn fles leeggezogen. Aangezien je luchtvoorraad onbeperkt is en het werken onder water ongeveer 3 keer zo zwaar is als boven water (van onze voornemens om tijdens de stage iedere dag te gaan fuiven, is door vermoeidheid niets in huis gekomen), let je niet op je verbruik (je hebt trouwens ook geen enkele meter) met als resultaat dat de lucht er door vliegt. Gelukkig weet ik dit nu en let ik er tijdens mijn sportduiken extra op.

Maar wat ik nog het meest van die cursus opgestoken heb, is de zorg voor het materieel. Wij, sportduikers zijn al tevreden dat een duikpak een 200-tal duiken mee gaat. Als een beroepsduiker daar

Wie denkt goede zichtbaarheid te vinden, vergist zich.

mee tevreden zou zijn, dan mag hij ieder jaar een nieuw pak kopen. Gelet op het prijskaartje, probeert hij door goed onderhoud en voorzichtig gebruik daar toch 3 à 4 jaar genot van te hebben. Door de tips en de hints die ik daar geleerd heb, hoop ik de levensduur van mijn uitrusting met enkele jaren te verlengen en win ik zo waarschijnlijk de financiële investering in de cursus terug.

2* DUIKBREVET

Tijdens de cursus leer je niet duiken, je moet immers tegen het einde over een 2° duikbrevet beschikken. Dit laatste is voor de rasechte beroepsduiker een probleem aangezien hij meestal niet geïnteresseerd is in het 'amateurduiken'. Je leert er wel werken onder water. Dit betekent dat je leert onderwaterbranden en -lassen, voorwerpen op de tast te herkennen, modderpompen te hanteren, voorwerpen met parachutes naar de oppervlakte te begeleiden, steenslag op te ruimen met een airlift, ... Allemaal zeer interessante dingen waar je als sportduiker meestal maar kunt van dromen. Na twee jaren en uren onder water doorgebracht te hebben, ben ik blij dat ik het gedaan heb. Het certificaat van inshore duiker, alhoewel ik niet denk dat ik het ooit in geld zal omzetten, is iets tastbaars dat me aan deze leerrijke periode doet terugdenken. En wie weet ... misschien begin ik ooit aan een cursus offshore.

... eindelijk het water in. Eens volledig ondergedompeld in het sop, valt er een zware last van mijn schouders en wordt bewegen een makkie. Nu kan ik beginnen, met datgene waarvoor ik naar hier gekomen ben. ■

Patrick VAN HOESERLANDE

Bronnen:

Gesprekken met beroepsduikers in het algemeen en met cursuscoördinator Mark van der Esch in het bijzonder. Tekstboeken ACEBE. Website www.acebe.com